

INSPIRATIONSPUNKTER

[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

11. november 2019

Samråd i ERU alm. del den 19. november 2019. Spørgsmål E og F om opfølgning på delaftalen om fair og lige konkurrence stillet efter ønske fra Torsten Schack Pedersen (V) den 23. oktober 2019.

[Indledning]

- Tak for ordet og tak for spørgsmålene og for indkaldelsen til dette samråd.
- Indledningsvist vil jeg gerne understrege, at jeg mener, at det er rigtig vigtigt at prøve at finde en god balance mellem hensynet til rimelige konkurrencevilkår for erhvervslivet på den ene side og hensynet til at undgå for mange administrative byrder for kommuner og regioner på den anden side.
- Jeg ønsker grundlæggende, at belønne de virksomheder der gør det godt, men jeg vil også komme efter de virksomheder, som snyder og bedrager.
- Når vi stiller hårde krav til virksomhederne, kræver det også, at vi som myndigheder lever op til samme målsætninger.
- Når det offentlige konkurrerer med private virksomheder, skal der være gode grunde til det. Og det skal ske på rimelige og ordentlige vilkår.

- Selvom det er vigtigt, at det offentlige agerer på ordentlige og på rimelige vilkår over for erhvervslivet, er det uhensigtsmæssigt, hvis vi skaber store byrder for kommuner og regioner, uden det reelt har den store effekt i den anden ende.
- Da der ikke kunne opnås enighed om en konkret udmøntning af en klagemyndighed, har regeringen valgt at prioritere midler til en kontrolpakke, der styrker Erhvervsstyrelsens kontrol og tilsyn med økonomisk svindel og hvidvask.
- Det er med til at gøre det lettere at drive virksomhed for alle de mange virksomheder, som gør det godt, mens det bliver sværere at være en lyssky virksomhed, der bryder med samfundskontakten.
- For mig er det afgørende, at virksomhederne kan have tillid til, at det betaler sig at drive en ærlig og sund forretning og bidrage til fællesskabet.
- Jeg vil starte med at opsummere status på delaftalen om fair og lige konkurrence, og så vil jeg bagefter besvare de helt konkrete samrådsspørgsmål.

[Delaftale om fair og lige konkurrence]

- Regeringen var et af de aftalepartier, der stod bag delaftale om fair og lige konkurrence, som den tidligere regering (VLAK) indgik, sammen med S, DF og RV i april 2018.
- Med delaftalen var der enighed om en række initiativer, herunder:
  - Fair prissætning ved offentlig erhvervsaktivitet.
  - Klarere regler for kontrolbud.
  - Nedsættelse af arbejdsgruppe for offentlige erhvervsaktiviteter, og
  - Bedre klageadgang ved offentlig erhvervsaktivitet.
 Det fremgik imidlertid, at klagemyndighedens konkrete kompetencer først skulle afklares nærmere, når resultaterne fra arbejdsgruppen for offentlige erhvervsaktiviteter forelå.

[De videre forhandlinger]

- I foråret 2019 forhandlede den tidligere regering med aftalepartierne om opfølgning på delaftalen i forhold til de øvrige tre punkter.
- Der blev blandt forhandlet om fremsættelsen af tre lovforslag om:
  - For det første regler for prissætning af kommuners og regioners erhvervsaktiviteter,
  - For det andet lovfæstelse af kommunal- og myndigheds-fuldmagtsreglerne om erhvervsvirksomhed, samt

- For det tredje en klagemyndighed for offentlig erhvervsaktivitet.
- Der var enighed i aftalekredsen om at sende de tre lovforslag i høring.
- Men der var også enighed om, at aftalepartierne, herunder den nuværende regering og de andre aftalepartier, først ville beslutte, om de kunne støtte lovforslagene, efter at høringssvarene var kommet ind.
- Det lykkedes ikke den tidligere regering at finde flertal for lovforslagene inden udskrivelsen af valg til Folketinget.

[Status for delaftalen]

- Regeringen har set på lovforslagene, samt de øvrige elementer i delaftalen fra april 2018.
- Da det var Finansministeriet, der stod i spidsen for forhandlingerne, har finansministeren netop udsendt et brev til aftalepartierne. Og det er sket for ganske kort tid siden.
- Det fremgår af brevet, at vi på baggrund af en samlet vurdering, herunder af de indkomne høringssvar, ikke umiddelbart finder noget grundlag for at arbejde videre med fremsættelsen af de tre konkrete lovforslag.

- Høringerne af de tre lovforslag viste bl.a., at KL var kritiske over for alle tre lovforslag, som de mente er unødvendige, bureaukratiske og ikke støtter målet om større klarhed.

[Kontrolbud]

- Der er vores opfattelse, på baggrund af de indkomne høringssvar, at der ikke umiddelbart er nogen grund til at arbejde videre med en ændring af reglerne for kontrolbud ved kommunale og regionale udbud.
- Høringssvarene fra bl.a. KL viste, at den yderligere procesregulering, som der var lagt op til i delaftalen, kan faktisk svække incitamentet til at udarbejde og afgive et kontrolbud.
- Det er på den baggrund vores vurdering, at det vil virke kontraproduktivt i forhold til at sikre åbenhed og gennemsigtighed ved udbud af offentlige opgaver.
- Jeg vil nu gerne fortælle jer om vores bud på, hvordan vi kan komme fremad og finde en god løsning.

[Regeringen videre arbejde med fair og lige konkurrence]

- Som nævnt ønsker regeringen at finde en god balance mellem hensynet til rimelige og ordentlige konkurrencevilkår for erhvervslivet på den ene side og

hensynet til at undgå for mange administrative byrder for kommuner og regioner på den anden side.

[Klagemyndigheden]

- Vi er enige i, at det skal være lettere for private aktører at klage, når de oplever urimelig konkurrence pga. offentlig erhvervsaktivitet.
- Selvom der allerede i dag er klagemuligheder, hvis en privat virksomhed oplever konkurrenceforvridende offentlig erhvervsaktivitet, kan det være svært for virksomhederne at gennemskue, hvem der er rette klagemyndighed.
- Hvis der er tale om en klage over kommunal erhvervsaktivitet, så vil det være Ankestyrelsen, der skal klages til. Hvis det derimod er statslig indtægtsdækket virksomhed vil det være det relevante ministerium. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen behandler klager over konkurrenceforvridende offentlig støtte.
- Regeringen vil derfor foreslå, at der kan etableres én central klageindgang hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.
- Det vil betyde, at en klage - uanset hvem der klages over - altid kan indleveres hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Dermed kan det blive lettere og mere gennemsigtigt for de virksomheder, som ønsker at klage.

- Virksomhederne vil således kun skulle henvende sig ét sted uanset, hvad klagen handler om. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil herefter sørge for, at klagen bliver videreformidlet til den rette klage- eller tilsynsmyndighed.

[Statslig erhvervsaktivitet og prissætning]

- Ud over en enklere klageindgang har vi vurderet, behovet for at ændre på prissætningen af offentlig erhvervsaktivitet.
- Vi vil derfor foreslå, at OECD's principper for prissætning kan benyttes i forhold til statslig erhvervsaktivitet.
- Regeringen foreslår derfor snarest at opdatere vejledningen om statslige prissætningsregler.
- Vejledningen vil bl.a. kunne præcisere, at statslige institutioner ved prisfastsættelse af alle varer og tjenesteydelser, som udbydes i potentiel konkurrence med private aktører skal sikre:
  - skatteneutralitet (altså korrigere for skattemæssige fordele)
  - reguleringsneutralitet (altså korrigere for reguleringsmæssige fordele, fx ift. forsikring og revision)
  - låneneutralitet (altså korrigere for evt. lånemæssige fordele)

- at der som udgangspunkt indregnes en fortjeneste/kommercielt afkast svarende til, hvad en privat udbyder ville have lagt til grund.

[Kommunal og regional erhvervsaktivitet og prissætning]

- Endelig vil regeringen foreslå, at der udarbejdes en vejledning til kommuner og regioner om, hvordan markedsprisen, kan fastsættes, når kommuner og regioner udfører erhvervsvirksomhed.
- Vejledningen vil bl.a. indeholde oplysninger om, hvordan man kan gennemføre en markedsundersøgelse - f.eks. tjekke priser på internettet, spørge mindst 3 leverandører af tilsvarende ydelser osv. - og på grundlag heraf fastsætte markedsprisen.
- Det er vores bud på, hvordan vi kan finde en god balance mellem hensynet til rimelige og ordentlige konkurrencevilkår for erhvervslivet på den ene side og, som jeg siger, hensynet til at undgå for mange administrative byrder for kommuner og regioner på den anden side.
- Særligt ved kommunal erhvervsaktivitet er det vurderingen, at en indførelse af OECD's principper vil medføre meget bureaukrati, da de kommunale sagsbehandlere skal medregne omkostningselementer, som de ikke har og som er komplicerede at beregne.

- Det er vores vurdering, at en vejledning om hvordan man kan gennemføre en markedsundersøgelse, fx ved at tjekke 3 priser, vil være langt mere operationel for den kommunale sagsbehandler, og vi dermed vil kunne opnå priser, som reelt afspejler den pris, produktet bør koste på markedet.

[Besvarelse af samrådsspørgsmål E]

- Nu vil jeg i forlængelse af denne samlede gennemgang af regeringens position også mere specifikt besvare det første samrådsspørgsmål, som er anledningen til, at vi sidder her i dag.
- Spørgsmål E – og det lyder: *Mener ministeren, at det er i overensstemmelse med aftalen: ”Delaftale om fair og lige konkurrence mellem offentlige og private aktører” af 5. april 2018, at ministeren lægger op til at fjerne bevillingen til en tværgående og uafhængig klagemyndighed for offentlig erhvervsaktivitet?*
- Jeg kan oplyse, at i forlængelse af delaftalen fra april 2018 blev der med finansloven for 2019 oprettet en reserve til finansiering af en klagemyndighed for offentlig erhvervsaktivitet samt til finansiering af kompensation for

administrative udgifter i kommunerne ved prissætning og kontrolbud. Reserven udgjorde 6,3 mio. kr. årligt.

- Det var en forudsætning for oprettelsen af klagemyndigheden at kommunal- og myndighedsfuldmagtsreglerne om erhvervsvirksomhed blev lovfæstet. Da der ikke kunne opnås enighed om dette, faldt forudsætningerne for klagemyndigheden.
- Derfor blev det i forbindelse med finanslovsforslaget for 2020 besluttet at tilbagerulle reserven til den nye klagemyndighed.
- En del af midlerne er anvendt til at finansiere Erhvervsstyrelsens styrkede tilsyn med økonomisk svindel i virksomheder.
- De midler går til en kontrolpakke, der styrker Erhvervsstyrelsens kontrol og tilsyn med økonomisk svindel og hvidvask. Kontrolpakken skal give nye og bedre muligheder for at kontrollere og komme efter de lyssky dele af erhvervslivet, der bryder samfundskontakten.
- Og kontrollen målrettes de få virksomheder, der bevidst snyder og bedrager. Det skal sikre, at danske virksomheder kan have tillid til, at det betaler sig at drive en ærlig og sund forretning og bidrage til fællesskabet.

- Derfor har en af prioriteterne med kontrolpakken været at give Erhvervsstyrelsen bedre mulighed for at bruge digitale værktøjer. De gør det nemlig lettere at målrette kontrollen mod de få virksomheder, der bevidst snyder og bedrager.
- Jeg har med glæde noteret mig, at Dansk Erhverv har været ude og sige, at ”den digitale tilgang, som er skitseret, ser ud til at ville kunne fange flere af snyderne, samtidigt med at vi undgår at pålægge lovlydige virksomheder yderligere byrder”.
- For dét er regeringens ambition, at helt almindelige, lovlydige virksomheder næsten ikke skal lægge mærke til, at kontrollen er der, men at der samtidig selvfølgelig slås hårdt ned på snyderne.
- Og jeg synes faktisk, at det er et godt sted at bruge de her midler, for der har godt nok været mange eksempler på, at kontrolindsatsen ikke har været god nok.
- Som nævnt tidligere, er det vores vurdering, at vi ikke er forpligtet til gå videre med de tre lovforslag, da forudsætningerne bag delaftalen har ændret sig.

[Besvarelse af samrådsspørgsmål F]

- Nu vil jeg så gå videre til besvarelsen af det andet samrådsspørgsmål.
- Spørgsmål F: Som lyder: *Hvordan vil ministeren sikre, at der findes en let klagemulighed for private aktører, hvis virksomhederne oplever unfair konkurrence fra offentlige aktører?*
- Som allerede nævnt vil vi foreslå at etablere én central klageindgang for klager over offentlig erhvervsvirksomhed. Dermed vil det blive lettere, og det vil også blive mere gennemsigtigt for de virksomheder, som ønsker at klage, da de ikke skal vurdere, hvem der er rette klagemyndighed. De skal kun indsende deres klage et sted, som herefter sørger for, at klagen bliver sendt hen til rette klagemyndighed.

[Afslutning]

- Afslutningsvis vil jeg lige opsummere.
- Det er regeringens vurdering, at elementerne i delaftalen om fair og lige konkurrence skal ses som en del af et samlet hele, hvorfor regeringen ikke er forpligtet til at gå videre med enkelte delelementer, hvis de samlede forudsætningerne bag den oprindelige aftale har vist sig at være ændret.

- Vi mener dog, at det giver rigtig god mening at indføre en fælles klageindgang, så det bliver mere enkelt for virksomhederne at klage over konkurrencebegrænsende offentlig erhvervsaktivitet.
- Vi foreslår også at revidere vejledningen for statslig prissætning, så den forudsætter brug af OECD's principper samt udarbejde en vejledning til kommuner og regioner om fastsættelse af markedsprisen ved salg af erhvervsaktiviteter.
- Alt i alt mener jeg, at regeringen med dette oplæg har fundet den rette balance mellem hensynet til rimelige og ordentlige konkurrencevilkår for erhvervslivet på den ene side og hensynet til at undgå for mange administrative byrder for kommuner og regioner på den anden side.
- Men jeg vil også meget gerne drøfte sagen videre med jer og vil derfor tage initiativ til, at partierne bag delaftalen om fair og lige konkurrence vil blive indkaldt til en drøftelse i Erhvervsministeriet.
- Det er dog ingen hemmelighed, og det tror jeg heller ikke kommer bag på nogen, at vi ikke støtter en lovfæstelse af kommunalfuldmagtsreglerne om erhvervsvirksomhed, og hvilket også er en forudsætning for en videre drøftelse.
- Så dermed. Tak for ordet.